

Upravništvo Ljubljana Knafljeva 6
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 3493.
Podružnica Maribor Grajski trg 7. Telefon št. 2455.
Podružnica Celje Kocenovca ulica 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ul. 6. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemana Din 4.— po raznašalnih dostavljena Din 5.— mesečno.
Maribor Grajski trg št. 7. Telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasni po tarifni.

PROGRAM PARIŠKEGA SESTANKA

V diplomatskih krogih pripisujejo temu sestanku veliko važnost Gre predvsem za dogovor o skupnem stališču glede vseh perečih mednarodnih problemov

London, 20. nov. br. Z naraščajočo napetostjo pričakujejo v mednarodnih političnih in diplomatskih krogih sestanek francoskih in angleških državnikov v Parizu. Kakor znano, bosta ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax na povabilo francoske vlade 23. t. m. prispela v Pariz, kjer bosta ostala tri dni. Njuno bivanje v francoski prestolnici bo posvečeno izključno razgovorom s francoskimi državniki o perečih problemih mednarodne politike.

jev. Običajno dobro informirani diplomatski sodružnik „Sunday Times“ piše v zvezi s tem, da bo nastopajoči teden v kega pomena za nadaljnji razvoj mednarodnih dogodkov. Ozračje, ki je nastalo po Lonakovski konferenci, pa se je zadnje dni znova zatemnilo. Proti-židovski izgredi v Nemčiji mečejo senco na mednarodno situacijo in v takih razmerah ni misliti na to, da bi v doglednem času prišlo do zblizanja med Nemčijo in Francijo o odnosu Anglijo Francoski in angleški državniki bodo morali v Parizu premotriti novo nastalo situacijo. Dogodki v Nemčiji so prvotni program dokaj spremenili. Sp. a se je nameravalo razpravljati predvsem o zblizanju z Nemčijo in Italijo, sedaj pa so drugi problemi stonili v ospredje.

na, pomorska in letalska vprašanja.
2. Špansko vprašanje.
3. Italijanska zahteva, da se vsak sporazum s Francijo, veče na obljubo francoske vlade, da ne bo ničesar storila, kar bi moglo preprečiti zmago general. Franc...
4. Vprašanje gospodarske pomiritve.
5. Skupno stališče Francije in Anglije glede položaja na Daljnem vzhodu.

Norveška kraljica umrla

Včeraj je v Londonu nenadoma umrla kraljica Maud, ki je bila pred dnevi operirana na slepiču

London, 20. nov. br. Davi ob 0.25 je v neki londonski kliniki nenadoma preminula norveška kraljica Maud. Dne 16. t. m. se je morala podvreči operaciji slepiča. Operacija je uspela in je vse izgledalo, da je že na poti okrevanja. Sinoči pa se je stanje nenadoma poslabšalo in je dav ob 0.25 izdihnila.

Olaf, ki se je l. 1929 poročil s švedsko princeso Marto. Vest o smrti kraljice je iznenadila vse norveške javnost. Pokojna kraljica je bila zelo priljubljena. Bila je izredno dobrega srca in je osebno vodila neštete socialne akcije. Njena smrt je izzvala zaradi tega splošno žalovanje. Na vseh javnih postopkih so v znak žalovanja izobešene zastave na pol droga. V cerkvah so bile danes molitve za pokojno kraljico. Kdaj bo pogreb, še ni določeno. Truplo bodo v Londonu balzamirali in ga nato prepeljali v norveško prestolnico, kjer bo pokopano v grobnici norveških vladarjev.

Zadnji povratek Kemala Atatürka v Ankaro

K sprejemu se je zbrala stotisočglava množica

Ankara, 20. nov. br. Turška prestolnica je danes poslednjič sprejela svojega ustanovitelja in tvorca turške republike Kemala Atatürka. Čeravno je bil prihod vlaka napovedan za 10. uro dopoldne, so se že sinoči začele zbirati v mestu ogromne množice ljudstva. V ranih jutranjih urah je moralo na ulice vojaštvo, da je napravilo kordone in omogočilo dovoz na kolodvor. Na kolodvoru so se zbrali k sprejemu novi predsednik republike İnönü, vsi člani vlade, generaliteta, diplomatski zbor številne tuje delegacije ter zastopniki mest in posameznih

pokrajlin. Med zvoki državne himne je privozil posebni vlak na kolodvor. Predsednik republike İnönü je imel govor, v katerem je poveljal zasluge velikega pokojnika. 12 generalov je nato preneslo krsto iz vlaka na topovsko lafeto, nakar je krenil spredov pred Narodno skupščino, kjer so krsto položili na katafalk. Po defileju čet je bil dovoljen dostop ljudstvu. Ves dan so množice defilirale mimo katafalka, ki je ves zasut z venci in cvetjem, a še vedno čakajo stotisoči, da pridejo na vrsto. Mimohod množic bo trajal vso noč in ves čas do pogreba.

Volitve prezidenta v ČSR

bodo v sredo ali četrtek — O sestavi nove vlade se še vodijo pogajanja

Praga, 20. nov. br. Ker je poslanska zbornica včeraj že sprejela oba ustavna zakona o avtonomiji Slovaške in Karpatske Ukrajine in bosta ta dva zakona do torka odobrena tudi od senata, računajo v parlamentarnih krogih, da se bo v smislu napovedi ministrskega predsednika generala Sýrovega že v sredo ali v četrtek sestalo narodno predstavništvo, da izvoli novega prezidenta republike. Nobenega dvoma ni, da bo ostalo pri enotni kandidaturi dosedanjega zunanjega ministra dr. Františka Chvalkovskega.

patski Rusiji. Ugotovili so, da so vse te vesti popolnoma neresnične.

Pregnani madžarski teroristi

Budimpešta, 20. novembra. V soboto zvečer so češkoslovaški vojniki zasledovali skupino madžarskih teroristov. Preganjali so jih do meje pri vasi Fekete Patak. Med češkimi vojniki in madžarsko obmejno stražo je prišlo do streljanja, ki je trajalo pol ure, nakar so se češki vojniki umaknili. Na obeh straneh je bilo več mrtvih in ranjenih. Od madžarskih teroristov sta bila dva ubita, osem pa jih je bilo ranjenih.

Protikrajinske demonstracije na Poljskem

Varšava, 20. novembra. AA. Po protikrajinskih manifestacijah v Lwovu, pri katerih je prišlo do pretepa, so nacionalni dijaki demonstrirali na poltehnični šoli v dvorano, v kateri so bili zbrani profesorji na seji, so vrgli smrtno bomba. Zaradi tega incidenta so bila predavanja ukinjena.

New York, 20. novembra. AA. Okoli 500 Ukrajincev je priredilo včeraj manifestacije proti svoji pomiritvi zahodne Ukrajine, ki je priključena poljski republiki. Podobne manifestacije so bile tudi v Filadelfiji, Bostonu, Čikagu, Detroitu in drugih mestih.

Pogreb dr. Trumbića v Zagrebu

Zagreb, 20. novembra o. Zagreb se je danes na mogočen način poslovil od pokojnega dr. Ante Trumbića. Pred bivšim domom Hrvatskega Sokola na Trgu kralja Aleksandra se je že zgodaj zjutraj zbrala ogromna množica, da se poslednjič pokloni zaslužnemu narodnemu borcu. Pred tržaškim odrom so se ob 8. še enkrat poklonili vsi člani vodstva bivše HSS z dr. Mačkonom na čelu. Cerkevne obrede je opravil nadškof dr. Stepinac ob veliki asistenci duhovščine. Nato je dr. Maček v daljšem govoru risal zasluge pokojnika, zlasti med svetovno vojno, ko se je v emigraciji boril za to, da ostane hrvatski narod združen. Potem se je razvil več kilometrov dolg pogrebni spredov. Krsto so položili na avto-furgon, s katerim jo bodo prepeljali v Split. Pri savskem mostu se je množica poslednjič poklonila in se poslovila od pokojnika z vzkliki „Slava!“ Avto-furgon spremlja več avtomobilov. Tudi v Karlovcu in Gospiću in drugih mestih so bile zbrane velike množice. V vseh krajih, skozi katere je vozil avto-furgon, so zvonili zvonovi. Nocoj bo krsta položena na katafalk v Sinju, kjer ostane tudi jutri ves dan, jutri zvečer pa jo bodo prepeljali v Split, kjer bo nato v sredo pogreb.

Nova invalidska uredba

Beograd, 20. novembra. AA. Na predlog ministra za socialno politiko, je ministrski svet izdal uredbu o vojnih invalidih in ostalih žrtvah vojne. Minister Dragiša Cvetković je dal za javnost o tem izjavo, ki pravi med drugim: Po invalidskem zakonu iz leta 1929 uživajo danes vse pravice: osebnih inva lidov 18.809, vdov starešev in otrok živih in umrlih vojnih invalidov in žene živih invalidov 52.928, kar znaša skupno 71.737. Po novi uredbi bo uživalo te pravice: vojnih invalidov 29.414, vdov in staršev 105.502, otrok živih in umrlih vojnih invalidov in žene živih osebnih invalidov 3.119 vsega torej 538.063 ljudi. To predstavlja v primeri z zakonom od leta 1929 v šek za 66.326 oseb. Z ozirom na to bodo po novi uredbi dobili svoje pravice nazaj vsi oni vojni invalidi in njihove družine ter ostale vojne žrtve, ki so uživale invalidnino in ostale pravice po zakonu iz leta 1929, a so te pravice z zakonom leta 1929 izgubili. Z novo uredbu je ukinjen tudi cenzus za prejemanje invalidnine. N. h. e. ne bo dobival manj, kakor je prejemal po zakonu iz leta 1929.

Kriza republikanske vlade

Saint Jean de Luz, 20. novembra. AA. DNE. V dobro obveščeni krogih republikanske Španije smatrajo, da je neizbežna kriza vlade v Barceloni z ozirom na poraze, ki so jih doživela republikanske čete.

Žide bodo naselili v bivših nemških kolonijah

Načelen sporazum med Anglijo, Francijo in Ameriko

London, 20. nov. br. Diplomatski razgovori glede skupne akcije za naselitev židovskih beguncev iz Nemčije, so kakor zatrjujejo v poučenih krogih, že dovedli do načelnega sporazuma Anglija, Francija in Amerika so se po teh informacijah zedinile za to, da nasele nemške žide v bivši nemški koloniji Tanganjiki. Listi poročajo, da bo ministrski predsednik Chamberlain podal v ponedeljek popoldne v spodnji zbornici o tem važno izjavo.

veit z angleškim poslanikom v Washingtonu in z raznimi ameriški činitelji Belgija je s svoje strani v bližini Antverpna doletela večje ozemlje, na katerem bo naselila 2000 židovskih beguncev iz Nemčije. Palestinski žide so prevzeli v svojo oskrbo 5000 otrok židovskih beguncev iz Nemčije. Tudi v Švici se je pričela akcija za pomoč židovskim beguncem, vendar pa je Švica pristala samo na začasno naselitev židov, dokler se velesile ne bodo sporazumele glede njihove trajne kolonizacije. Indianapolis, 20. novembra. AA. Izvršni odbor zveze združenja ameriških bivših bojevnikov je sprejel resolucijo, v kateri obsoja nemško vlado zaradi protižidovskih ukrepov. Med drugim pravi tudi tole: Obsojamo in obžalujemo politiko nemške vlade ter protestiramo proti verski nestrpnosti, gospodarskim krivicam in preganjanjem manjšin. Protestiramo proti temu zaradi škode, ki bi to morali preprečiti. Interes židovstva in civilizacije. Končno te resolucije so poslali predsedniku USA Rooseveltu in zunanjemu ministru Hullu.

Knez namestnik bo v Londonu deset dni

London, 20. novembra. AA. Zanimanje političnih krogov za obisk Nj. Vis. kneza namestnika Pavla v Londonu je zelo veliko, posebno zaradi tega ker je to neposredno po obisku rumunjskega kralja Karola v angleški prestolnici. Čeprav v glavnem smatrajo, da ima obisk kneza Pavla zasebni prijateljski značaj, kljub temu vlada pričanje, da bo o priliki njegovega desetdnevnega bivanja v Londonu, kjer bo gost angleške kraljevske rodbine, prišlo do pomembne izmenjave stališč med njim in vodilnimi političnimi krogi v Angliji. Današnji „Sunday Dispatch“ piše o obisku m. dr.: „Diplomatski krogi v Londonu pripisujejo velik pomen jutrišnjemu prihodu kneza namestnika Pavla v London. Knez Pavle ni samo rojak in osebni prijatelj naše kraljevske rodbine, temveč tudi rumunjskega kralja Karola, ki je obiskal London pretekli teden. Čeprav je obisk jugoslovenskega kneza namestnika, kakor pravijo, zasebnega značaja, prevladuje pre-

ričanje, da se bo knez Pavle razgovarjal s Chamberlainom o gotovih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Jugoslovenski knez namestnik, ki smatra Anglijo za svojo drugo domovino, si je tu pridobil svojo visoko izobrazbo in je prej, dokler ni bil poklican, dav prevzame regentstvo v Jugoslaviji, največ živel v Londonu.

Kralj Karol v Parizu

Pariz, 20. novembra. AA. Predsednik republike Lebrun in njegova soproga sta priredila danes kosilo na čast rumunjskega kralja Karola. V kraljevem spremstvu so bili tudi prestolonaslednik Mihael, minister dvora Urdariani in rumunjski poslanik v Parizu Cesianu. Od francoske strani pa so bili na tem kosilu ministrski predsednik Daladier, zunanji minister Bonnet, minister Zey, načelnik generalštaba Gamelin, francoski poslanik v Bukarešti Thiery in nekateri drugi.

Volilni govor predsednika vlade dr. Stojadinovića

Bosanski Novi, 20. novembra. AA. Današnjega velikega manifestacijskega zborovanja JRZ v Bosanskem Novem se je udeležilo nad trideset tisoč meščanov in kmetov iz Bosanskega Novoga in vse okolice. Otvoril ga je minister za šume in rudnike Bogoljub Kujundžić s kratkim pozdravom na vse navzoče. Takoj je dal besedo predsedniku vlade, dr. Milanu Stojadinoviću. Ko se je dr. Stojadinović pojavil na tribunji, so zavrli navdušeni vzkliki: Zivel dr. Stojadinović! Zivel naš voditelj! Nato pa je predsednik vlade izjavil tole:

vrata pred Bosansko Krajino, v kateri je ogromno možnosti za gospodarski in kulturni razvoj. Ta vrata so se odprla z neprestanim prizadevanjem vlade, ki ji imam čast predsedovati v zadnjih treh letih. (Odobranje in vzkliki živel dr. Stojadinović!) Bosanska Krajina kakor tudi vsa Bosna je zemlja neizkoriščenega bogastva. Iglasto drevje, bukvje hrasti, pokrivajo ogromno površino gora, žage pa so vse do zadnjih treh let stale. Rudarska okna se odpirajo, kjerkoli se zemlja začne, a od tega rudnega bogastva je imela naša država majhne koristi. Delo v naših rudnikih je pomnoževalo tuji kapital, delavci so bili tuji, ki so delali za tujo državno obrambo.

Dragi bratje iz bosanske krajine! Stoletja ste čuvali našo državno misel. Vaše življenje na teh mračnih tleh je bilo neprestano vstajanje in nič tako jasno ne govori o nepodkupljivosti našega nacionalnega razvoja. In o zgodovinski ideji našega edinstva, katerega nosilec je dom Karadžević čev (burno in dolgočasno vzklikanje: Zivel kralj Peter! Slava kralju Petru Osvoboditelju! Zivel kraljevski dom!), kakor svetli slečovi preteklosti, ki se na tej zemlji poznata na vsakem koraku. Predno smo osvojedili, ste bili tudi vi tvorci Jugoslavije. Pravoslavni, muslimani, in katoliki so tekmovali v boju za svobodo skozi stoletja. Sen Karadževićev, da začne veliko delo, zedinjenje (navdušeni vzkliki: Slava Karadževiću!) in da to zedinjenje doživi tudi slavna Bosna, je uresničil njegov vnuk kralj Peter (Ponovno viharno vzklikanje: Slava kralju Osvoboditelju!), ki je po vaših hribih vodil čete vaših prednikov. In 40 let pozneje so vaši najboljši sinovi skočili k orožju, da mu vrnejo dolg, ko se je začela vojna za zedinjenje Jugoslavije. (Dolgočasno burno odobranje.) Želim, dragi bratje, da se danes spomnimo na to svetlo preteklost. V delu obnove, s katerim smo začeli ta preteklost ledi pred nami. Hrb Džorkovaša je živ spomenik ogorčenih bojev, ki jih je vodil Peter Mrkonić za svobodo Bosanske krajine, in tam preko poti v vasi je marmornata plošča, ki označuje kraj, kjer je bival Peter Mrkonić. Po zidovih starih vstaških hiš visi orožje, ki ga je nosil on, ter opozarja na njegovo požrtvovalnost za zedinjenje jugoslovenskega naroda. (Ponoven vihar vzklikov in odobranja.) Ta naša velika vretklost je podlaga naše velike bodočnosti. Na te preteklosti hočemo oživiti napredno življenje novega časa. V tem oziru je složnost pravoslavnih in muslimanov, ki sem jo onazil v vseh krajih Bosne, kamor sem prišel najboljši jamstvo za uspešno delo. Danes se odpirajo velika

Jaz sem temu nevdžrnemu stanju naredil konec. Moja vlada je ozdravila vaša gozdna podjetja ter vašim gozdnim proizvodom naša tržišča, iz rudarskih podjetij pa je naredila jugoslovenski Ruhr (Zivel dr. Stojadinović! Zivel obnovitelj bogastva! Zivel vodja!) Vaše največje bogastvo leži v vaših pridnih rokah in v vaših rodoljubnih srcih. Zato gre moja prva skrb za tem, da opravljam veliki posel, ki mi je z visokim zaupanjem kr. namestništva poverjen! (Burni vzkliki Zivel knez namestnik!) Moja prva skrb je bila povzročena kmečkemu ljudstvu, a med njim tistim, ki so se osebno odlikovali v bojih za to državo. 70.000 invalidov, ki so se borili za svobodo, je na nečloveški način izgubilo svoje pravice. Moja vlada jim je izkazala dolžno priznanje s tem, da jim je dala invalidsko podporno (burno ploskanje in odobranje in trajno nekaj minut). Izdan bo nov invalidski zakon, ki bo še ugodnejši za vse žrtve vojne. Posodne priloge smo dali nosilec Karadževićev zvečer, nosilec visokih vojaških odlikovanj kot eliti naroda. Dal sem zemljo prevovalcem, ki so se znašli, ko je bil končan naš narodni ep, pred vsakdanjo stvarnostjo brez sredstev zase in za svojo družino (Ponovno viharno vzklikanje in odobranje.) Ko sem postal predsednik vlade, so bile mize prenapolnjene s prošnami prevovalcev. In v zadnjih treh letih je samo v severnih krajih države 22.000 revščinskih družin dobilo zemljo od države. Z ozirom na razmere v Bosni je vlada 1936 izdala uredbu o odobranju sodnega zemljišča in na podlagi te uredbe ima že 6.000 družin svojo zemljo za obdelavo. Nadaljevanje na 2. strani

Drzen podvig dveh mladoletnikov

V Avstriji sta se na gangsterski način polastila dveh avtomobilov in ubila več ljudi

Gradec, 20. novembra. AA. Včeraj sta pri Hettnerbergu na Koroskem dva mlada zločincev ustavila avtomobil in z revolverskimi strelji ubila šoferja. Z njegovim avtomobilom sta se nato odpeljala v dolino reke Labodnice, kjer sta pustila avtomobil na cesti. Od tam sta odšla v okolico Perzhaua na Stajerskem. Bliz tega kraja sta potegnili vrvi čez cesto. Proti osmi uri zvečer je po cesti privozil uradni avtomobil delovnega urada iz Judenburga. V avtomobilu sta bila dva inženjerja in šofer. Vsi trije so takoj opazili zanjiko na cesti ter so stopili iz avtomobila da bi odstranili vrvi. Oba zločinceva pa sta začela streljati nanje in ubila šoferja. En inženjer je pobegnil, drugega inženjerja pa sta zločinceva ujela in ga kot talca v avtomobilu odpeljala v smeri proti Unzmarkt. Medtem pa se je že razširila vest o obeh napadih. Zločinceva sta z divjo hitrostjo združila skozi Unzmarkt in izven trga udarila ob steber mostu. Avtomobil se je prevrnil in vsi trije so padli iz avtomobila. Ob tej priliki je tudi drugi inženjer pobegnil. Orožniki so se spustili na lov za zločinceva, ki sta se branila z orožjem. Med streljanjem sta ubila še dva orožnika. Morilca sta bila najprej ranjena z revolverskimi strelji, nato pa aretirana, nakar so tu odnešeli v zapore v Judenburg. En zločinec je star 20 let, drugi pa komaj 13 let.

si potem kupila motorni čoln in se z njim odpeljala po morju na otok.

Fanta so sedaj odčeli na opazovanje, da ugotove njegovo duševno stanje. Dogodek je izzval v javnosti veliko razburjenje, ker so sprva mislili, da gre za kakšno dobro organizirano gangstersko družbo.

Te informacije je potrdil v svojem snodnjem govoru po radiu tudi ameriški minister Randolph Hurst, ki je med drugim izjavil, da bo na ta način rešeno tudi vprašanje vrnitve nemških kolonij. Iz Nemčije pobegli žide so nemški državljani in je prav, če se nasele v bivših nemških kolonijah. Žide so pokazali v Palestini svojo kolonizacijsko sposobnost in bodo tako mnogo prispevali k naši civilizaciji. Afrike, ki bo v pogledu naseljevanja v bližnji bodočnosti prevzela nekdanjo vlogo, sedaj že preoblikovane Amerike. O tem vprašanju je razpravljal tudi predsednik Roose-

Konec jesenskega prvenstva v ligi

DVE DRAGOCENI TOČKI

Hašk je moral kloniti pred Ljubljano - BSK je jesenski prvak

Ljubljana, 20. novembra. To je bila nedelja XI. koia nogometnega prvenstva v ligi, v splošnem brez posebnega pomena in važna prav za prav le za najžejje pristaje posameznih enajstoric, predvsem onih, ki silijo na prva mesta, in onih, ki se bojijo za obstoj v ligi.

Ena izmed tistih na koncu je naša Ljubljana, ki je obtičala po 10 tekmah letošnjega prvenstva na XI. mestu, pa ji je danes žreb poslal Haška v Ljubljano. Na tste bi lahko seštel one obiskovalce nogometnih tekem, ki so danes šli na igrišče zato, da bi videli zmagati domače. Toda zgodilo se je baš tako! Za zmago Jedinstva nad državnim prvacom pred mesecem in pol v Zavrčju je današnji ljubljanski rezultat največja senzacija letošnjega tekmovanja v ligi. Kdor je to tekmo videl, mora pa še priznati, da po njenem poteku in po velikem elanu, s katerim se je danes Ljubljana vrgla v boj, tudi ni moglo biti drugače. Ni ena zmaga je bila pošteno zaslužena. Haškovi so bili enakovredni nasprotniki z nekaj tehničnim plusom... le do odmora, pozneje pa se je sesulo tudi renomirano moštvo iz Zavrčja. Belo-zeleni so si z današnjima točkama močno popravili pozicijo v tabeli in lahko zdaj le nekoliko bolj samozavestno pričakujejo nadaljnjih dogodkov.

Presenečenje malo manjšega obsega kakor v Ljubljani, je prišlo tudi iz Splate, kjer so Hajdukovi z gladkimi tremi goli poslali domov Jugoslavijo prav ono, ki smo ji še teden dni prej peli take slavospeve. Današnji njen poraz je pomagal Hajduku na četrto mesto pred Haška, obenem pa je gotovo zelo ro godu tudi Gradjanskemu ki ima zdaj le še pol koraka do drugega mesta v tabeli.

Gradjanski sam se danes ni ovenčal s slavo. Tesna zmaga nad soimenjakom iz Skoplja mu je sicer vrgla obe točki, toda nekaj njegovih zadnjih nastopov kaže, da ta enajstoria bo leha. Če ne bo boljša do prihodnje nedelje, bomo tudi v Ljubljani imeli še kaj pisati o njej.

Da bo BSK v Beogradu povozil Varaždince, je bilo računati v naprej, toda nasul jim je malo manj kot dvoštevilo porcij, kar bo prišlo prav ne samo njemu, toda morda še komu izmed onih proti koncu tabele, ki se morajo od nedelje do nedelje trstati za mesta.

Sarajevska Slavija in Jedinstvo sta z efektnima zmagama (tudi 3 : 0) nad Baskom in Sparto pridobila po eno mesto v tabeli. Tako so se v ostalem glasile tudi vse prognoze zanj!

Z današnjim XI kolom je bil zaključen jesenski del tekmovanja v ligi spomladanski pa se bo zaradi prihranite terminov nadaljeval že takoj prihodnjo nedeljo. Tekme XII kola pa so razdeljene v dva dela in bo v nedeljo 27. t. m. igralo samo 6 moštev in sicer v Ljubljani Ljubljana - Gradjanski (Z), v Beogradu pa BSK in Gradjanski (S) ter Bask in Hašk.

Jesenska tabela s tekmovanja v ligi pa je takale:

BSK	11	8	3	0	34:9	19
Jugoslavija	11	7	1	3	19:13	15
Gradjanski Z.	11	7	0	4	27:11	14
Hajduk	11	5	4	2	25:15	14
Hašk	11	5	2	4	24:17	12
Slavija S.	11	5	2	4	21:19	12
Jedinstvo	11	5	1	5	23:23	11
Bask	11	3	4	4	14:17	10
Ljubljana	11	3	2	6	12:23	8
Gradjanski S.	11	3	1	7	14:31	7
Slavija V.	11	2	2	7	16:30	6
Sparta	11	1	2	8	11:32	4

V naslednjem naša noročila:

je gledalo predvsem na koristno stran nogometne igre.

Sodil je dobro in objektivno g. Vasa Stefanović iz Beograda.

12 golov v Beogradu

Beograd, 20. novembra. Na današnjih dveh tekmah v Beogradu sta bila dosežena dva nova rekorda, kajti še nikoli dva beograjska kluba v dveh tekmah nista skupno zabila 12 golov, a prejele nobenega. BSK je razen tega prekosil nedavni Haškov rekord s tem, da je Varaždince zabil 9 golov. V tem pogledu so prišli gledalci dovolj na račun, bilo pa jih je komaj nad 2.000, ker pač nasprotnika nista bila posebno privlačna.

Jedinstvo : Sparta 3:0 (0:0)

Sparta je nastopila brez Lookenbauerja - morda so ga hoteli kaznovati za avtogol v Ljubljani - in brez Gregorića. Zemunci so sicer sprva pritisnili in šele po 20 minutah se je znašlo tudi Jedinstvo ter začelo z lepo kombinacijsko igro ki pa mu do odmora ni prinesla nobenega uspeha. V drugi polovici je Sparta bolj ponustila in Jedinstvo je dobilo vso premoč. Zmagovalci so bili posebno v drugi polovici igre tehnično in taktično mnogo boljši Spartanci pa niso vzdružali do kraja ter so nazadnje igrali zelo raztreseno.

Prvi uspeh je zabeležilo J. v 1 minuti. Levi krilec Kečkeš je oddal levemu krilu, ta Simiću, ki je bil lepo plasiran in je zabil v mrežo v 4 min. je zelo odločni Arandjelović lepo poslal pred gol kjer je spet bil Simić na mestu in že drugič potresel mrežo v 40 min. je bil prosti strel proti S iz daljave 30 m. Streljal ga je Živković, prevzel pa Arandjelović in neubranljivo poslal v mrežo.

Tekmo je dobro sodil g. Ninković iz Kragujevca.

BSK : Slavija (V) 9:0 (6:0)

Druga tekma na igrišču BSK ni bila na peti ker so Varaždinci igrali docela podrejeno vlogo, čeprav so skušali rutinske mu nasprotniku nuditi kar se da odpora. Klub temu pa ta tekma ni bila nezanimiva, ker je BSK predvedel pravoekshibicijsko igro s kratkimi pasovi in raznimi trikovi ki so zadivili gledalce. V drugi polovici BSK sicer ni igral več tako precizno in je njegova obramba ostala toliko neprevidna, da je Slavija nekajkrat ogrožala njegova vrata. Toda slednjič je zabil še tri gole Slavija je imela nekaj dobrih igralcev, kakor srednjega krilca Pavletića, "protestaranga" Keržana in še nekateri. Klub prejetim golom se lahko reče, da sta bila oba branilca dobra, toda napadi BSK so bili vendarle premočni.

Strelska tekma je imela naslednji potek: V 18. min. odda Lechner Podhrackemu ki je dobro plasiran, pa nesebičen ter rajši odda Glišoviću ki zabije gol. V 21 min. doseže Nikolić iz 30 m daljave neubranljivo 2:0. V 28. min. lepo centrira Podhracki in Vujađinović postavi na 3:0. Štiri minute kasneje je spet uspešen Nikolić 5:0. Eno minuto pred koncem pade po zaslugi Valjarevića pol tucata golov. V 10 min. drugega polčasa Lechner lepo odda Glišoviću ta centrira in Nikolić doseže z glavjo 7:0. Minuto kasneje zaigra Sparta lepo pozicijo. V 28 min. izenači Podhracki z 8 golom doseženi Haškov rekord. V 32 min. doseže Valjarević naslednji gol ki pa ga sodnik ne prizna. Sparta ima spet priliko, da bi zabila častni gol, toda situacijo čeprav s težavo - reši Puhar. Vujađinović še enkrat zadene v mrežo (deseti!) toda tudi tega gola sodnik ne prizna zaradi offside. V 43. min. postavi nato Valjarević končni rezultat.

Varaždinci so zaradi svojega fair in sportnega nastopa zapustili v prestolnici najboljše vtis. Tekmo je sodil g. Rakić iz Sarajeva, ki je imel zelo lahko delo. T. Z.

Tekme za prvenstvo LNP

V Mariboru še ni šlo gladko

Ena tekma je bila prepovedana, o oni v Murški Soboti pa še ni bilo mogoče dobiti dokončnega izida

Mariborska skupina s svojimi tekmami za prvenstvo nikakor ne more z mesta. O poteku dveh tekem v tej skupini smo v prejšnjem poročilu:

Maribor : Slavija 2 : 2 (1 : 1)

Maribor, 20. novembra. Po preteku šestih nedelj so bile danes v Mariboru spet nogometne tekme, in sicer na stadionu Železničarja, kjer sta merila moči enajstorie ISSK Maribora in Slavija. Za tekmo je vladalo v vsej javnosti precejšnje zanimanje, kar je dokazal prav lep obisk. Na sporedu bi morala biti še tekma med Rapidom in Čakovčkim, ki pa ni bila odigrana, ker oblastva za to tekmo niso dala potrebnega dovoljenja.

Kakor v prvi tekmi med obema nasprotnikoma, ki se je končala brez gola, tako sta si tudi danes delila točki. Maribor je bil sicer vsi danes favorit, toda Slavijaši so zaigrali s tako vneto, da se jim je naposled posrečilo nasprotniku ugrabiti točko. Igra je bila ves čas užitna, borbeno in obojestransko živahna. Lepe akcije so se vrstile druga za drugo. V prvem delu igre je bila Slavija enakovreden partner, v drugem pa je po izključitvi Svaierja v 4. min. Maribor popolnoma prevladoval, toda napadalcem niso znali teža številčno izraziti. Ko se je slednjič posrečilo Vodebu, da je zabil dva gola za svoje barve, je prevladovalo snolšno mnenje, da bo Maribor zmagoval. Toda Slavija ni klonila in 5 minut pred koncem je po Knezertu izenačila. Vsi namočeni Mariborci da bi zmagali, so bili vsem sodil le g. Kropić.

V predtekmi rezerv je Maribor v prvenstveni tekmi zmagal nad rezervno Slavijo s 7 : 0 (2 : 0).

Mura : Železničar 2 : 1 (1 : 1)

Murska Sobotna, 20. novembra. Prvenstvena tekma med Železničarji in domačo Muro je bila odigrana pod vod-

Pelikan

DIN 250.-

Če hočeš komu kaj pokloniti, pokloni Pelikan, tehničko završeno nalivno pero!

Gradjanski (Zagreb) : Gradjanski (S) 2 : 1 (2 : 0)

Zagreb, 20. novembra

Zelo slaba tekma, ki ji tudi ni prisostvovalo mnogo igralcev. Slabo so zlasti igrali ali Zagrebčani, medtem ko so Skopljanci presenetili z razmeroma dobro tehnično igro. Gole sta zabila Zalant in Lešnik za Zagrebčane, Čemerikić za Skopljance. Med tekmo je prišlo do neprijetnega incidenta, ki ga je obsodila vsa publika. Dva domača igralca Lešnik in Šinčič sta se sčepala med seboj, nakaer je sodnik izključil Šiposa, tako da ga prihodnjo nedeljo ne bomo videli v Ljubljani.

Hajduk : Jugoslavija 3 : 0 (2 : 0)

Split, 20. novembra

Hajduk je igral zelo dobro in je zmagoval zaslužno. Izvrsteno je bil zlasti Matošić I., ki je igral namesto v obrambi in napadu, kjer je izvrstno delil žoge in stalno zaposeljeval krili Hajduk je bil v premoči dočim je Jugoslavija odpovala. Na mestu je bil edino mladi vratar Lovrić. Prvi gol je zabil Matošić II., drugega Matošić I., tretjega Matošić II. Sodil je g. Podupšek.

Slavija (S) : Bask 3 : 0 (2 : 0)

Sarajevo, 20. novembra

Slavija je igrala zelo dobro in je zmagoval zasluži, kajti bila je v premoči oba polčasa. Bask je nastopil z rezervami za štiri najboljše igralce in je zato visoki poraz opravičljiv. Gole za Slavijo so zabili: Šalipur 2, Gajić 1, Sodil je g. Bažant.

pred golom. V 26. min. je Krempuš iz neposredne bližine potresel Olimpov gol, v 38. min. pa je Bajramović postavil na 3:1. Tekmo je sodil g. Vrhovnik iz Ljubljane.

Ljubljanska skupina

V ljubljanski skupini se nastopilo vseh osem moštev in so bili doseženi naslednji rezultati: BRATSTVO : REKA 3 : 1, HERMES : SVOBODA 4 : 1, JADRAN : MARS 4 : 1 in KRANJ : KOVINAR 9 : 1.

Ostale nogometne tekme

LJUBLJANA: Prvenstvo juniorjev Hermes : Ljubljana 5 : 3, Reka : Mars 7 : 2, Jadran : Svoboda 1 : 1, Prijateljska tekma: Ljubljana B : Dask 4 : 1. ČAKOVEC: ČSK : Gradjanski 5 : 1 (3 : 1). BOLOGNA: Italija : Švica 2 : 0 (1 : 0).

Občni zbor JPS

Zagreb, 20. novembra. Danes se je nadaljeval redni občni zbor JPS. Skupščina je tudi danes otvoril in vodil predsednik Julij Bartole, ki je najprej predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljici Mariji kot pokroviteljici plavalnega sporta, pozdravne brzojavke pa ministru Meštroviću in častnemu predsedniku dr. Hadžiju.

V razpravi o poročilih je ostro kritiziral delovanje saveza dr. Škaberne iz Ljubljane, ki je podčrtaval, da v poročilih ni poudarjeno uspešno delo prve plavalne šole v Ljubljani, v kateri je bilo letos nad 800 gojencev iz vse države. Delegat SK Ilirije g. Betetto je kritiziral razne blagajniške postavke, med drugim tudi, da slovenski klubi niso deležni nobenih podpor s strani saveza, čeprav je dalo ministrstvo za telesno vzgojo savezu denar na razpolago. Več delegatov je ostro kritiziralo poslovanje saveznega tajnika, ki je dopisoval s tujimi plavalnimi zvezami v nemščini in še slšno.

Finančni položaj je zadovoljiv, saj izkazuje aktivno 37.000 din. Savez je imel 162 tisoč din dohodkov, od tega samo na podporah od strani ministrstev 130.000 din. Tehnično poročilo je podal referent Aleksander Farel, ki je med drugim poudarjal, da je bilo izboljšanih 14 novih rekordov, razen tega je še 11 časov boljših od rekordov, doseženih v Trstu v dvoboju z Italijo. Proti priznanju teh rekordov je nastopil g. Božo Kramaršič iz Ljubljane, ki je zahteval, da se savez drži pravil FINE, ki ne priznava rekordov v morskem bazenu. Rekordski so bili slednjič le priznani.

Vsa poročila so bila soglasno sprejeta in je sledila volitev nove uprave. Za predsednika je bil izvoljen dr. Dragutin Bregat, industrijec iz Zagreba, za podpredsednika mr. Boris Praunserperger, za tajnika I. Aleksander Farel, za tajnika II. Luka Zložilo, za blagajnika Makar, za tehničnega referenta Hrvoje Macanović, v odbor pa dr. Škaberne, Šarkanj, Perić, Mirko Simović in drugi.

V občini debati je bil sprejet predlog, da se osnuje nacionalna liga, v kateri prisopli tudi dubrovniški. Jug. medtem ko italijanski klubi letos ne bodo sodelovali v borbah za »Jadranski pekal«.

VLUJUDNO

»Gospod Ocvirek, prejšle je bil tu neki gospod in je rekel, da vas bo prematil na mlavo ime, ko vas sreča«
»In kaj ste mu rekli?«
»Da vas žal ni doma.«

BOLEČINA

Zid pride k zobnemu zdravniku.
»Gospod doktor, v listih ste oglašili, da izdirate zobe brez bolečin in zdi mi računate za to petdeset dinarjev, To bolile

Ljubljana : Hašk 2:0 (1:0)

Jesenska ljubljanska megla peč ni mogla viliti pravega razpoloženja v vrste ljubljanskih nogometnih navdušencev. Kljub temu je

okoli 2.000 ljudi

po koncu tekme odhajalo v najboljšem razpoloženju z igrišča. Prisostvovalo so prvenstveni borbi, ki je vsa potekala v skrajni borbenosti in ki je, kar je glavno, dala ljubljanskemu moštvo lep uspeh in mu prinesla obe tako važni in toliko zaželjeni točki.

Za to važno srečanje sta se četi razvrstili v naslednjih sestavih.

Ljubljana: Lindtner, Ceglar, Bertoncelj; Vodišek, Serčer, Boncelj; Janežič, Pupo, Grintal, Hassl, Erber.

Hašk: Zmara; Duković, Konstantinović; Gajer, Pajević Duh; Medarić, Hitrec, Kacijan, Kocelj, Fink.

Haškovi so takoj začeli po svojem ustaljenem in že davno znanem načinu. Tako kakor četrt ure se kombinirali in kombinirali ter potisnili belo-zelene pred njihov gol. Takoj pa se je opazila odločnost ljubljanske obrambe, pokazala se je tudi znatno boljša igra srednje vrste, ki je defenzivno povsem zadovoljiva. Sicer borba ni monotonna in tudi ne tako pretirano enostranska. Prve prilike si izdelala Haškov napad, toda tudi belo-zeleni se parkrat opasno približajo Zmarovi postojanki, in če ne bi bil v 13. min. Janežič zaključil svojega uspešnega pobeга tako obupno naravnost v Zmarovo, temveč rajši oddal čisto svobodnemu Erberju, bi se bil nemara že tedaj začela Haškova nesreča. V naslednjih minutah mora Lindtner parkrat požitrovno in tudi tvegano poseči v dogodek, vedno uspešno. Po preteku četrte ure se položaj na igrišču razbistri. Odločen start belo-zelenih - le kje so ga neki vzel - prihaja čedalje bolj do veljave in razbija Haškovo zgrajeno kombinatorno igro. Vidno vlogo igra v tem presledku Serčer na srednjem krilcu, ki je že pravo odkritje. Tako se vrstijo prilike že bolj v prid ljubljanske napada ostanejo pa tako kot Haškove brez haska. V 23. min. pošlje Hassl Grintala naprej. Duković ni prav siguran, tako prispe Grintal do Zmare in potisne mimo njega v gol.

1 : 0 za Ljubljano.

Reakcija je besen Haškov protinapad, ki traja nekaj minut. Se ostane nekaj Haškove terenske premoči, toda borba je v glavnem izenačena in do odmora se ne zgodi nič posebnega.

Tudi drugi del igre prikaže v začetku Haška v terenski premoči, ki pa traja sedaj mnogo manj in kmalu se igra povsem od pre. Obe obrambi delata brez napak, tako valovi igra od ene do druge kazenske črte, ne da bi prišlo do napetejših situacij pred goloma. Zlasti je po 10 min. viden obojestranski močan pritisk ki naglo prenaša borbo s terena na teren, toda počasi se vsa stvar začneja razvijati v zavlačevalni slog, ki ga belo-zeleni izvajajo zavestno, dočim jim menda Haškovi nehoti igrajo v karte. Belo-zelena obramba skupaj s srednjo vrsto izvaja izrazito defenzivno igro, vsak Haškov napadalec je dobro krit, tako da rdeči ne morejo razviti svojih napadalnih akcij. Rošada Medarić Kacijan ne da nobenega rezultata. Zopet je 23. min. ki prinese Hašku drugo žogo v mrežo. Konstantinović ne doseže dolge žoge, odnosno zamahne mimo, in ta njegova pogreška je usodna. Grintal hladnokrvno pobegne, in ko ga branilca vkleneta, poda svobodnemu Erberju, ki premaga Zmaro s silovitim strelom: žoga je šla skozi mrežo, rezultat je

2 : 0 za Ljubljano.

Belo-zeleni podvojijo sedaj svoje obrambne vrste. Samo po dva napadalec kvečjemu trije strajajo Haškovo obrambo. Pupo igra drugega srednjega krilca, globoki »W«-si-tem se je pretvoril v skrajno obrambno igro ne glede na slog, ne glede na vse osta-

lo. Samo en cilj je pred belo-zelenimi: ohraniti doseženo. Haškovi so po drugem zgoditku povsem paralizirani njihova nervoza se po možnosti še stopnjuje. Precej časa traja da se jim stroj zopet poveže. Še v poslednjih minutah bi ob nekoliko večji prisbebnosti Fink mogel iz dveh prilik izbiti vsaj en zgoditek, toda »plušna nervoza« vpliva tudi nanj, a Lindtnerjev debut v Haškem moštvo je tudi zelo uspešen in mladi vratar ne da da bi se kar tako prešlo preko njega in njegovega dela.

Igra ni bila velika

O tem so si gotovo bili vsi na jasnem. Mnogo bolje je zaigrala Ljubljana kakor se je spričo njenih poslednjih nastopov moglo pričakovati. Predvsem je bilo v srednji vrsti nekaj več reda, nekaj več agilnosti. Serčer se je razvil v solidnega srednjega krilca z dobrim pregledom igre z neslajnim razdiralnim delom s prmerimno podajanjem naprej. Boncelj je Medarića povsem postavil na hladno defenzivno je zadovoljil tudi Vodišek je pa še precej oddaljen od svoje nekdanje forme. Obramba je kot celota delala skoro brezhibno. Branilca sta bila zanesljiva v startu, požitrovna v borbi. Lindtner je dobro zamenjal Pogačnika, morda je bil v posegu v dogodek še nekoliko požitrovnejši in uspešnejši od njega. Napad je le na trenotke stopil v funkcijo kot celota. Obe zvezi sta mnogo igrali v obrambi. Pupo proti koncu igre celo drugega srednjega krilca. Preudaren je bil sedaj že precej neokretni Hassl, ki je kumoval prvemu zgoditku. Pupo se je omejil na obrambno delo in je manj posegal v napadalne akcije. Grintal je nemara dokončna rešitev vprašanja vodje napada: dovolj je prisbeben v kritičnih trenotkih pred golom, inteligentno zna zaposliti svojo okolico. Na krila niso dovolj igrali, zato tudi nista imeli priložnosti, da se izkazeta. Bilo pa je tudi težko igrati po krilih, ker so Haškovi obe kar »zasedeli«. Prišle pa je Erber z boljšim tehničnim reper-toarjem bolj do veljave kakor Janežič, saj ima tudi boljše oko pred golom. Zato je bilo na mestu še se je Grintal za drugi zgoditek poslužil rajši njega kot Janežiča, ki je bil morda plasiran še ugodneje.

Hašk je precej razočaral

Za državnega prvaka je ljubljanski rezultat že skoraj blamaža. Njegov neuspeh se je tem manj pričakoval, ker je v poslednjih časih prav na tujih terenih dosegel prav čedne rezultate, tako 2:0 z Jugoslavijo v Beogradu, tako še prejšnjo nedeljo 2:2 v Beogradu z Baskom. Toda ljubljanski teren zagrebškimi rdečim očitno ne prija. Tudi tokrat so zaigrali v svojem znanem slogu, svoje kombinacije so stonjevali do brezplodnih hiperkombinacij, tako da so si vedno zatrpali prostor pred golom z nasprotniki, ki niso dopuščali strelom v čisti poziciji. Bilo je nekaj prilik pred ljubljanskim golom in bolj odločni napadalcem bi bili karkoli izkoristili. Mehka igra Haškovega napada, v katerem je bil razen tega vsak igralec vsak čas dobro zastražen, ni mogla privedi do potrebnega zaključka. Precej zasluge za Haškovo terensko premoč ima njegova srednja vrsta, ki je do odmora gotovo bila najbolj del moštva na terenu. Paievč je uspešno odrinil Gajerja - dobesedno - ob stran, tudi ta je še pokazal nekaj svojih starih kakovosti. Duh je bil ali je hotel biti robat, pa je trčil na enako razpoložena Jančiča, in si je še pravočasno premislil. Obramba kot celota je funkcionirala odlično, iz dveh napak sta se sicer izcimila oba zgoditka, toda kako ne bi v 90 minutah obramba zakrivila vsaj dve napaki?

Igra je bila docela prvenstvena brez pretiranih pretenzij glede lepote. Obe moštvi sta do zadnjega delali izredno požitrovno, a zmago je tokrat spravilo moštvo, ki

Skriti sovražniki našega zdravja

Ljubljana, 20. novembra
Številnemu občinstvu je sinoči v »Soči« predaval mestni zdravniški svetnik dr. Fr. Mis o skritih sovražnikih našega zdravja. Priljubljena predavateljica je s toplimi besedami pozdravil g. Josip Sfiligoj ki se mu je v imenu društva zahvalil za naklonenost, ki jo že nekaj let izkazuje predavateljskemu odseku.

Predavatelj je govoril o tistih sovražnikih človeškega zdravja, ki jih poznamo še kratko dobo in jih s prostim očesom ne moremo opaziti. S tem pa še ni rečeno, da sovražniki že davno prej niso delovali človeštvu v kvar. Na starih egipčanskih mumijah moramo zaslediti znake, da so ljudje tudi tedaj umirali za nalezljivimi boleznimi, povzročitelji smrti pa si niso mogli razložiti. Nekdaj so bili mnenja, da slab zrak povzroča obolenja, ki so se pojavljala v masah. Ob Kristusovem rojstvu se je Rimljanom zadelo, da morajo biti povzročitelji nekakšna živa bitja. Tedaj je izumiral prebivalstvo celih pokrajin, pomagati pa si niso znali. Kakor za vse pojave na svetu in v življenju so astrologi v temnem srednjem veku iskali tudi vzroke nalezljivim boleznim v zvezdah in so številne pojave obolenj razlagali s posebnimi pojavi v ozvezdju. Enako so si razlagali tudi pojave zelo razširjenega spolnega obolenja tedaj, ko so Kolumbov vojak obnem s krompirjem in drugimi koristnimi rastlinami zanesli tudi spolno bolezen preko Španije in Francije daleč preko Evrope. Ker so bile zdravstvene razmere v srednjem veku skrajno obupne in so bolezen v splošnem smatrali za greh in prepovedovali vsakršno čiščenje, so imele nalezljive bolezni vsa pota prosta za širok razmah.

Tedaj se je pojavil na Angleškem nek zdravnik, ki je našel sredstvo proti epidemiji črnih koz ki so v tedanji dobi razsajale na Angleškem in na evropski celini toda on in njegov asistent, ki se je z učiteljsko metodo izkrcal v novem svetu, da bi pomagal tamkajšnjemu prebivalstvu, sta žalostno končala na vešilih človeštvo ju je imelo za škodljivce in ni hotelo njune pomoči ker je bilo prepričano da ti posli ne morejo biti pošteni. Proti človeški neumnosti so se morali boriti še marsikateri dobrotniki človeštva. Podobno usodo je doživel budimpeštanski kirurg Semmelweis, ki je še pred nastopom Pasteurja na svoji kliniki uvedel pri kirurških posegih neke vrste primitivno antiseptiko, pa so ga zaprli v blaznico, ker je dokazoval obstoj neznatnih živih bitij ki so po večini prijazna deloma indiferentna, nekatera pa neprijazna človeškemu organizmu. Prot človeški neumnosti in praznovernosti je po težkih, dolgotrajnih bojih zmaga! šele Pasteur.

Odtlej je človeštvo pod vodstvom zdravstvenikov vedno bolj upoštevalo obstoj raz-

nih škodljivih kovov, bacilov, vibrionov in podobnega. To svoje upoštevanje so nekateri tirali tako daleč, da je imel predavatelj priliko navajati številne primere smešne bakteriofobije ljudi, ki se raje odrekajo še tako sladkim in zapeljivim dobrotam, da bi se le izognili škodljivim bakterijam.

Toda neodvisno od vseh zdravstvenih ukrepov se še vedno pojavljajo epidemije nekaterih bolezni in nekatero nastopajo vzporedno z drugimi, kakor da so si sorodne in ne bi mogle druge brez druge izhajati.

Kako bi se jih mogli najbolje ubraniti? Največja nevarnost za širjenje nalezljivih bolezni je bolnik, ki prenaša klice nalezljive bolezni s svojimi izločki na druge. Prenaša jih z govorjenjem, kašljanjem, kihanjem, pljuvanjem. V telo drugega pa prihajajo zvečne skozi dihala. Ljudje vse prerači pozabljamo, da nas je narava za dihanje oborožila prav za prav z nosom in ne z usti, kjer imajo škodljive bakterije gladko pot da pridejo do dihal. Nos pa je tako ustvarjen, da se vsa nesnaga ustavlja na sluznici, ki jo izloča in ji ne da da bi dospela v dihala. Važna vohodišča za bakterije so tudi spolovila in koža. Zelo opasni raznašalci kužnih bolezni so muhe uši, komarji in drugi mrčes. Marsikatero bolezen posreduje voda. Odkar imamo v Ljubljani razširjeno vodovodno omrežje z destilacijo vode tudi na ljubljansko okolico, je število tifusa in paratifusa dokaj padlo. V nekaterih mestih je v kopalnih bazenih uveljavljena prepoved kopanja v kopalnih oblekah. Ta prepoved je v celoti v interesu zdravstva kajti težko je kontrolirati pod obleko kakšno bolezen nos posameznik s seboj. Meso in mesni izdelki so prav tako plošna sredstva za širjenje raznih nalezljivih bolezni. Ljubljanski fižikat se ni strašil milijonskih žrtev zato da je v mesarski obrti ustvaril boljše higienične razmere s strogimi predpisi za mesnice in z gradnjo moderne kladnice in shranjevalnice za mesnine. Potrebne bi bilo odstraniti še ted ker se v njem bacili tifusa in paratifusa vzdržijo celo po nekaj mesecev. Neprimeren je tudi naš način preskrbe z mlekem. Znani so primeri,

da so mleko, ki je bakterijam zelo ugodna hrana za razmnoževanje, dovažali v mesto iz vasei, kjer so se pojavile težke nalezljive bolezni, pa niso bile prijavljene mestnemu fizikatu. Mnogo hrane za razmnoževanje najdejo škodljive klice tudi v sadju, zelenjavi in odpadkih. Posebno poglavje v širjenju nalezljivih bolezni so javne knjižnice, iz katerih si izposojajo knjige in jih berejo težko bolni in nihče ne poskrbi, da bi se knjige vsaj vsake toliko po uporabi razkužile. Po neki znanstveni preiskavi so ugotovili, da se v knjigah iz javnih knjižnic nahajajo klice malone vseh nalezljivih bolezni in v Združenih državah velja zakonska zapoved da je treba javne knjižnice vsake toliko temeljito razkužiti. Kdaj bomo pri nas pršli tako daleč? S šaljivo pripombo »Bojmo se denarja!« je predavatelj pojasnil poslušalstvu nevarnost, ki nam preti v obliki kovane denarja. Posebno zlato in srebro je v stanu razvijati neštete količine nezdravih klic. Kovani denar bi bil še najboljši iz železa, ker železo klice hitro ubija. V zakladih starinarjev ki zbirajo stare obleke, je tudi mnogo »zakladov« bolezniških kalic, ker se tam prodaja največje revnih in na nalezljivih boleznih umrlih ljudi katere e sorodstvo najraje hitro odkriža. Ni važi nas nobenega zakona, ki bi starnarjev vseval razkuževati obleko, ki jo imajo v promet.

Prvi pogoj, da se ubranimo nalezljivim bolezni je ta, da ne živimo preveč mehkužno, da živimo redno in se zadostno hranimo pa bomo v stanju prirodne odpornosti in nesprijemljivosti za nalezljive bolezni. Nesprijemljivost ali imuniteta je lahko trajna ali začasna, pa na pridobljena na umeten način s cepitvami. Predavatelj je navedel več primerov uspešnega preprečenja nalezljivih bolezni ki so jo zdravnik dosegel s cepitvami proti kateremu se šlandane marsikateri sicer prav pametno ljudje uprtajo ker se ne zavedajo kakšne škodujejo z neumestnim odmorom sebi in drugim. Torej če ne gre drugače, pa se dajmo na nasvetu zdravnikov cepiti, da ne bo prepozno!

Predavatelj je bil za svoja poučna izvajanja deležen tople zahvale.

Ljubosumen fant je v zagorski slaščičarni oklal svoje dekle in se nevarno ranil

Zagorje 20. novembra
Ko so prebivalci Toplice pri Zagorju večrajšo noč mirno počivali jih je okrog 1 ure zjutraj »budil iz sladkega« na klic na pomoč: »Pomagajte, pomagajte!« Vmes se je čulo preklinjanje nekega fanta ki je lovil po cesi krvaveče dekle, katero je neki moški odločno branil. Ljudje so vstajali in hiteli na ulico, kakor se je ugotovilo, se je nočna tragedija ki ima svoj vzrok v veliki zaljubljenosti in fantovski ljubosumnosti, zgodila takole:

Pri krojaškem mojstru Vodopivcu v Toplicah je bil do nedavnega uslužben 26 letni pomočnik Lojze Salmič doma nekje z Dolenskega. Fant se je smrtno zaljubil v zalostno mojstrovino svakinjo Pepco. Toda ona mu ni vračala zaljubljenih pogledov, ki jih je on tako željno pričakoval. Ljudje so ju sicer večkrat videli na cesti skupaj, vendar so boljše poučene ženske vedele povedati, da Pepca Lojze ne mara. Nedavno se je Lojze preselil k drugemu mojstru v Trbovlje. Zdaj pa je tudi Pepca večkrat prišla tja. Kakor se je ugotovilo po poizvedbah, je Lojze večkrat žrtvoval nekaj denarja od svojega zaslužka, ker je bil po dobri veri, da se bosta kmalu poročila.

Ali kakor marsikdaj, je tudi tu prišlo med mladima zaročencema do nesoglasja in posledica je bila hudo ljubosumje, ki je začelo Lojzetu ugonabljati srce. V Toplicah je otvoril slaščičarno Bosanec Rakib Kadri in Pepca je tu dobila službo, slaščič pa ne ljubijo samo ženske, marveč tudi moški. Tega se je Lojze dobro zavedal, zato je je večkrat na večer kar čez hrib primahal iz Trbovelj v Zagorje. Oprezoval je okrog slaščičarne, kdo je notri in kako občuje Pepca z gosti. Kmalu je spoznal, kako je z njo in odločil se je nagovoriti jo, da zapusti službo. Pepca pa tega ni hotela kajti služba je vendarle služba. Dekle se je le smejala, ko je videlo, da je Lojze tako ljubosumen. Preteklo nedeljo je bil ožje spet v Zagorju. Prišel je v slaščičarno in je Pepci zagrozil, da mora najkasneje v torek zapustiti službo sicer bo z njo odločno obračunal. V torek ga ni bilo, prišel pa je v petek zvečer in je spet oprezoval okrog slaščičarne. Ne ve se, ali je kaj sumljivega opazil, dejstvo pa je, da je nenadno stopil v lokal ter po kratkem razgovoru popadel tolg, tanki

nož za rezanje peciva. Vsekaj je Pepco po obrazu in vratu tedaj pa se je nož prelomil. Krvaveče dekle je vpilo na pomoč. Tisti trenutek je Lojze pogemil iz žepa škarje ter je kar naprej udrihal po dekletu. Lastnik se je postavil v bran proti po divjanemu fantu tvegajoč sam nevarnost, da bo Lojze obračunal tudi z njim. Prizori so se nadaljevali na ulici, vendar je

Osemdeset let Selme Lagerlöfve Prejela je neštete čestitke z vsega sveta

Svetovno znana švedska pisateljica Selma Lagerlöfova je včeraj praznovala svojo 80 letnico. Imenujejo jo kraljico švedskih pisateljic, kar priča o njeni izredni priljubljenosti. To je pokazala tudi proslava njene rojstnega dneva. Gospa Selma Lagerlöf je pri svojih visokih letih navzlic obilnemu duševnemu delu čila in duševno sveža. Prava predstavica svežine svojega naroda. Pri znani skromnosti je želela naj ne bo bučnih proslav njenega rojstnega dne. »Večda pa so se je spomnile vse javne ustanove in je dobila toliko pismenih in brzojavnih čestitk z vsega sveta, da se pač pismeno ne bi mogla vsakemu posebej zahvaliti četudi bi ji srečna usoda naklonila še raznovrstje stoletnice.

Selma Lagerlöf se je rodila v dvorcu Marneku. Ko ji je bilo 20 let, je začela pisati novele, romane in drame. Največ iz domačega švedskega življenja. Bila je že v zreli ženski dobi, ko je dosegla svetovno slavo leta 1909 je dobila Nobelovo nagrado. Vseučilišče v Upsali jo je odlikovalo s častnim doktoratom. Temu lepemu vzgledu je po vojni sledilo še vseučilišče v Berlínu. Članica švedske akademije znanosti in umetnosti je že od leta 1914. In sicer kot prva švedinja, ki je dosegla to čast. Enako so jo razne književne in prosvetne ustanove odlikovale z diplomami častnega članstva. Kralj Gustav V. ji je podelil najvišje civilno odlikovanje za zasluge. Samo na švedskem so njene knjige dosegle milijonsko naklado, saj tam ni hiše, kjer ne bi bila njena dela znana in priljubljena. Njeni najpopularnejši deli »Gösta Börling« in »Navadno potovanje maledga Nilsa Holgersona« slavi vsaj kulturni svet. Tudi Slovenci imamo prevedenih več njenih del.

Lojze nenadno popustil. Tedaj je lastnik slaščičarne pograbil Pepco ter jo na rokah odnesel krvavečo na bližnje orožniško staničo kjer je tudi povedal, kako se je vse zgodilo in je prošil za varstvo. Orožniki so jo vzeli v zaščito in slaščičar je prejel dekleta k zdravniku v Zagorje, ki je ustavil krvavitve in je dekle še spremljal domov do Pepcinih staršev.

Takoj ko se je Lojze zavedal svojega brezupnega dejanja, si je še sam prerezal s škarnjami žile na roki, v levo stran prsi je zadal dva vboda, nato pa še po en vbov v desno stran prsi in pa v desno nogo. Orožniški narednik Neiger je našel Lojzeta v bližnji rudniškega tira iztečega v krvi. Takoj ga je odpravil v bolnišnico Bračvske skladišnice, kjer so mu nudili pomoč. Z opoldanskim vlakom so potem Lojzeta in Pepco prepejali v ljubljansko bolnišnico. Poškodbe obeh so prav resne. Kakor kažejo sledovi, je iz njunih žil poteklo več litrov krvi. Zlobni jeziki pravijo, da

Z ekrazitom si je odstrelil glavo Zalosten konec nebrzdanega družinskega očeta

Guštanj, 20. novembra

V gornjem Mežiškem kotu se zadnji čas dogajajo razni kriminalni dogodki ki upravičeno zbujaajo ogorčenje poštenega prebivalstva. Ni se še poleglo razburjenje zaradi roparskega umora 70 letnega starčka ki je pred tedni padel v zgodnjem jutru na poti od rane maše proti domu kot žrtev po denarju hlepečega brezsrčnega rudarja ki zda čaka na zaslužen kazen. Zadnje čase je bilo večkrat narisano po plotovih tudi več grdih slik ki so vzbujale razumljiv odpor. Preiskava je kmalu odkrila moralno pokvarjenega silkarja od nosno silkarico. Zasačena je bila neka mladenka ravno v trenutku, ko je dovršila svoje slikanje po plotu. In že se je pripravljal nov obžalovanja vreden zločin.

V Zervaju je bil zaposlen v rudniku vinca 40 letni delavec Brišnik vdovec in če četih nedorastlih otrok. Skrbna žena ki se mu umrla je nosila na ramenih vse čez družinske vzroke, katero je lahkomišelnost oče po njeni smrti razdiral in ugonabljal. Ko so bile pred časom izvršene pri rudniku redukcije delavcev je Brišnik zaradi številne družine ostal neprizadet. Vendar pa je mož bil večni nezadovolnež in se je odločil da pride na Holandsko, kjer da bo bolje zaslužil. Svojo zaposlitev je prodal nekemu odpuščenemu delavcu za 1000 din. Toda po teli čudni prodaji se je premislil in ni odstopoval. Ostal je na cesti. Toda maledoval je tako da so ga ponovno sprejeli na delo. Nebrzdani oddivanec pa se je izpozabil nad 14 letno hčerko in jo oskrnil ter pobabil za vse življenje. Gnušni zločin je prišel na dan, ko je zdravnik odredil sprejem otroka v bolnišnico. V strahu pred kaznijo si je dal v usta ekrazit, ki ga je zažgal z vrstico. Tako je na strahovit način obračunal sam

Dne 22. novembra 1938 ob 10.30 se bo vršila pred okrajnim sodiščem v Novem mestu, soba 20.

Javna prostovoljna DRAŽBA

arondiranega stavbišča in njive v Izmeri 10.942 m² v NOVEM MESTU »Na Mestnih nji vah« (8 minut od kolodvorca).

Cenilna vrednost in izključna cena znaša 6 din m² skupaj din 65.652.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri Okrajnem sodišču v Novem mestu; event informacije v pisarni dr. Lovrenčič Ivana, advokata v Ljubljani, Tavčarjeva 12.

se je najhujša kri odtokla, a kar je je ostalo, naj bi obema bila v srečo. Zadeva je prijavljena državnemu tožilstvu.

s seboj. Učinek eksplozije je bil ta, da je Brišniku dobesedno odrgalo glavo.

S strupom in ekrazitom

Maribor, 20. novembra

Preiskava je o strahotnem samomoru v Zervaju pri Črni ugotovila: 42-letnemu strojniku Ivanu Brišniku je letos v avgustu umrla žena in je odtlej živel sam s svojimi otroki. Toda domačini so opazili, da se oče vse preveč zanima za svojo 14 letno hčerko in je bila zadeva prijavljena oblastvom da so uvedla obširno preiskavo, ki je dognala porazen rezultat za očeta. Hčerko so preiskali zdravniki. Nesrečno dekletko je priznalo, da jo že tri mesece zlorablja oče. Brišnik je kupil steklenico strupa in vzel iz rudniške shrambe dinamično pa trono ter odšel proti teniški igrišču v Zervaju, kjer je v šupi najprej izpil strup, nato pa stlačil dinamično patrono v usta ter jo prižgal z vžigalno vrvico. V naslednjem trenutku je sledila strašna detonacija. Brišniku so posamezni deli glave frčali na vse strani. Ostal je le še trup.

Ko so ljudje zaslišali detonacijo, so takoj prihitali in je bil med prvimi na kraju samomora pokojnikov 15-letni sin, kateremu je bil oče pred odhodom od doma naročil naj pride čez 10 minut na teniško igrišče. Brišnik je zapustil poslovnico pismo v katerem pravi vse za odpuščanje. Njegovo obupno dejanje je zbudilo v vsej Mežiški dolini globoko sočustvovanje z nesrečnimi otroki, ki so v tako kratkem času popolnoma osirotili.

Mladostno svež izgled

Vsaka žena, v poklicu kakor tudi v družbi, zna pravilno ceniti vrednost sveže in zdrave barve obraza. Kako lahko zamore s

KHASANA

RDECILOM ZA USTNA IN LICA olepšati in pomladiti izgled svoje zunanosti. Khasana rdečilo za ustna v 8 različnih barvnih tonih — za vsak lepotni tip primeren idealen ton. Khasana rdečilo za lica se razvije šele, ko se namaže na lice, v vsaki polti primeren, naraven in svež barvni ton. Enkratna uporaba dnevno zadošča. Odporno zoper slabo vreme, vodo in poljube!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

različni prizori. Nekateri potniki se na glas smejejo, drugi že prijemljejo za zasilno zavoro in hočejo vlak ustaviti. A oni meščan v sandalah sedi bled kakor pasji sin in niti ne misli na sranje. Se govori se mu ne da. Držeč otroka na kolenih poslušava razne nasvete. Nekdo mu svetuje, naj za lastni denar pošlje policiji kakšno brzojavko, drugi pa pravijo:

— Dopotuje z otrokom v Novorojsk, tam ga oddajte policiji. Če ga tam ne sprejmejo, ga v skrajnem slučaju vzemite za svojega.

Medtem pa fantič bljuva, vedno slabše mu je in za božjo voljo noče z rok. Tako mineta dve obupni uri in vlak se napole ustavi na neki veliki postaji. Meščan v sandalah pograbil otroka za noge in hoče na peron, da ga izroči policiji. Tedaj nenadno vpad v vagon mlada mati. Pridirja v kupé in se izgovarja:

— Oprostite... Ko sem posebala toplo juho, me je tako ogrela, da sem nalašč stopila v sosednji vagon in nekoliko zapala. Dva dni že nisem spala. Če bi bila takoj prišla v ta vagon, pač težko, da bi mogla zaspati.

Prevzela je svojega sinka in ga začela nihati.

Meščan v sandalah je rekel: — Precej nesolidno ste ravnal! Državljanka! Toda zdaj ste se vsaj naspali in jaz razumem vaš položaj. Otroci so naša bodočnost in jaz nisem nasprotnik tega, da ne bi včasih popazil nanje.

Tedaj je vse vagon bruhnil v smeh. Bila je eksplozija zdravega smeha in vse se je končalo na splošno zadovoljstvo.

Čez drn in strn

POMENEK MOLČE

Tiha želja se krade v srce, Tudi grlici bi lajlali to samoto. In če bosta jeseni odletela na jug, se spomladi morda spet vrne. Poslej ste se prikazali celo podnevi, posedali na jablanah in prileteli na dvo rišče. Gederjeva pa sta pohitela ven in se molče pomenkovala, da ju ne bi odgnala. (»Sodobnost«, 9 — 10. 1938.)

KRAČA IN DVOJE PRS

Kavčič Egidij, mizar, je 25. marca ob policijski uri v gostilni Jerneja Cerarja v Volčjem potoku izzval domač in grozil. Ko so ga hoteli odstraniti iz gostilne, je potegnil revolver in streljal. Najprej je za del Ivana Cerarja v levo krako, nato pa Antona Cerarja v levo prsa. (»Slovenec«, 10. XI.)

SOLO V KOLU

V nedeljo je bila tam zabava, na kateri so tamburaši igrali tudi takomenovane solopese, pri katerih sme plesati le tisti, ki je tamburaše posebej plačal. Gjurjo Stubič pa se tega običaja ni držal, temveč se je vmešal v kolo. (»Slovenski dom«, 16. XI.)

KAKO SI REVEŽI KRAJSAJO ČAS

Zima prihaja in z njo čas, ki bo zelo hudo zadelo siromake. Čim bolj se zima bliža, tem večji strah se jim loteva, kako jo bodo preživeli. Ti siromaki so revni delovni stoji in brezposelni. Prvi imajo še edino to dohodo, da bodo dolge zimske mesece krajšali čas za toplo pečjo, čeprav v slabših prehranjevalnih razmerah. Hudo pa bo vsem brezposelnim, ki so navezani na potovanja; ti bodo kljub mrazu in drugim zimskim neprilicam izročeni cesti. (»Slovenski dom«, 17. XI.)

NITI PREVEČ NI DOVOLJ

Trgovca brata Simonica sta vračala v družbi svojih otrok z avtomobilom z neke svatbe. Ker reflektorja v poznem večeru nista preveč dobro svetila, je avtomobil zdrsnil v prepad. (»Slovenski dom«, 17. XI.)

PLAČAS, NE PLAČAS

Kravo in 5 jurjev je plačala za umor svojega moža Andjelka Sinkovič iz Sandič pri Tuzli. Čeprav je močan dež zabrisal vse sledove okrog žrtve, so orožniki takoj izsledili zarotnike. Vsi so romali v zapor, ne da bi Andjelka morala odrajtati kravo in jurje. (»Slovenski dom«, 18. XI.)

ZAKLAD JU JE IN STA OSTALI ŽIVI

V njegovih hiši se je pojavil mož kuharice, mesar Santo Voščil je zdravniku srečo nato pa odšel v kuhinjo, kjer sta bili njegova žena in njena sestra. Santo je pozval ženo, naj se vrne k njemu na dom. Ker je nalete na gluha ušesa, je potegnil nož in obe ženski zaktal. Obe ženski bosta poškodobam prejcone podlegli. (»Slovenski dom«, 18. XI.)

PROSTORNINA PLOŠČINE

Na prodaj je obširen kompleks stavbišča z gospodarskimi poslopij vred. Lega v središču št. Vida poleg tramvajske proge in betonirane glavne ceste. Prostornina stavbišča znaša 5000 kv. metrov. (»Slovenski narod«, 19. XI.)

Mihail Zoščenko:

Dogodek v vlaku

Torej, o tem je odveč vsaka beseda — otroci so nam skrajno potrebni. Država brez njih nima kaj lahkega obstanka. To je naša zamena, naša bodočnost. Zaupamo v otroke, na njih gradimo svoj življenjski proračun. Zaradi tega moramo otroke nositi na rokah, brisati z njih prah in jim čistiti noske. Ne glede na to, ali je otrok naš ali je tuj. A prav slednjo pozornost morete v našem življenju redko opaziti. Skoraj nehoti se spominjam precej originalnega dogodka, ki se je pred mojim očmi razvil v vlakcu. Preden smo dospeli v Novorojsk. Skoraj vsi potniki v vagonu so bili namenjeni v Novorojsk.

V našem vagonu je med drugimi potovala neka skoz in skoz živahna ženska. Prijetna mlada ženska z otrokom. Držala je sinka na rokah. Tako je z njim otovala. Bila je tudi ona namenjena v Novorojsk. Povedala nam je, da je njen mož tam v tovarni in ona gre k njemu.

Potuje torej ta ženska k svojemu možu, kakor je treba. Na rokah sinka, na klopi culo in košaro, to je vsa priljaga za Novorojsk. Toda sinko na rokah je nekam preveč bučen. Dere se in dere, kakor da smo ga mi najeli. Morda je bolehen. Kakor se je izkazalo, ga je šele na poti zabolel želodec. Ali je pojedel kaj sirovega ali se je česa napolil, to ne vemo. Na poti ga je stisnila bolečina v želodcu in zdaj se dere, dere. Pač otrok. Ne pojmi, zakaj

ga muči želodec. Koliko let šteje fantek? Morda tri, morda šele dve. Saj na prvi pogled je pri majhnih otrokih težko določiti koliko šteje let in mesecev. Opazili smo, da je fant boljševiski. Pod bradico ima zavezan rdeč robec.

Tako torej potuje boljševiski mladenič s svojo mamico v Novorojsk in prav na tej zanimivi poti ga je kakor nalašč stisnila bolečina v želodcu. Zdal je začel bruhati in bruha vsako minuto, potem se spet dere in stalno zahteva da mu poklanjamo svojo pozornost. Svoji mamici seveda ne dovolji niti za trenutek, da bi se oddahnila. Še dva dni sta na poti in že dva dni ga mati ni dala iz rok. Niti za dremiti ne more, niti čaja ne more popiti.

Pred postajo Lihni se mlada mati iznenada obrne k sopotnikom:

— Prosim vas, prav lepo, popazite malo na dogodek sinka. Na postaji Lihni bi rada izstopila, da vsaj juho posebam. Jezik se mi že lepi na nebo. Ne morem dočakati, da prispejo tja. Veste, za možem potujem v Novorojsk.

Sopotniki se seveda delajo kakor da ne vidijo in ne čujejo. Obratajo hrbte, a prosim vas, kaj se tu dogaja, otrok se dere in bljuva in zdaj — si mislijo potniki — nam mati hoče tega otroka še podtakniti. Lej si, no kakšna mati je to! Saj vemo: marsikatera mati se dandanašnji lahkega srca odloči, ti podtakne otroka.

Sopotniki so se torej nasproti materinim prošnjam zadržali rezervirano ali kratko rečeno njeno prošnjo so odbili. Ne brigajo se za otroka.